Hilversum Mediastad

GEMEENTEBLAD

Officiële uitgave van de gemeente Hilversum

Nr. 544172

20 november 2026

Uitvoeringsagenda woonzorgvisie

Het college van burgemeester en wethouders van Gemeente Hilversum

gelezen de tekstinhoud van ”Omgevingsprogramma Meedoen” d.d. **20 oktober 2026**

Besluit;

Artikel I

"Omgevingsprogramma Meedoen" opgenomen in Bijlage A wordt vastgesteld.

Artikel II

Dit besluit treedt in werking op de dag na publicatie.
Aldus vastgesteld door Gemeente Hilversum,

Bijlage A Bijlage bij artikel I

Omgevingsprogramma Meedoen

1 Deelprogramma Wonen

1.1 Uitvoeringsagenda Woonzorgvisie

1.1.1 Hoofdstuk 1 - Inleiding

1.1.1.1 Leeswijzer

Deze uitvoeringsagenda bestaat uit 3 hoofdstukken. In hoofdstuk 1.1.1 worden de aanleiding en het doel uiteengezet die hebben geleid tot de woonzorgvisie en de daaropvolgende uitvoeringsagenda. Ook wordt hier de afbakening van de uitvoeringsagenda, het onderscheid tussen lokale en regionale acties benoemd, hoe deze tot stand is gekomen en welke beleidsdocumenten relevant zijn voor de uitvoering van de acties. In hoofdstuk 1.1.2 beschrijven we per actielijn de acties die tijdens de sessies met de samenwerkingspartners zijn opgesteld. In hoofdstuk 1.1.3 volgt de toelichting over de uitvoering, monitoring en financiering van de actielijnen.

1.1.1.2 Aanleiding en doel

In Hilversum zien we, net als in de rest van Nederland, een grote opgave op het gebied van wonen en zorg. Het aantal ouderen in Hilversum neemt toe én deze groep ouderen wordt steeds ouder. Ouderen hebben de wens om zo lang mogelijk zelfstandig thuis te wonen. De landelijke overheid heeft hier in de afgelopen tien jaar haar beleid op ingericht. Bovendien is er een oplopend woningtekort, zijn bestaande woningen niet altijd geschikt voor inwoners met een zorgvraag en wordt het personeelstekort in de zorgsector steeds groter. Hierdoor komt er meer druk op mantelzorg en vrijwilligerswerk. Meer informatie over deze maatschappelijke trends kunt u lezen in de woonzorgvisie 2025-2030 Hilversum.

In de woonzorgvisie is de ambitie opgesteld om huisvesting mét, waar nodig, passende zorg en ondersteuning voor ouderen en aandachtsgroepen, in de gemeente Hilversum te verbeteren. Dit is geen doel op zich, maar dit draagt bij aan een betekenisvol leven, eigen regie, ontmoeting en actieve deelname aan de samenleving. Hiertoe zijn vier actielijnen opgesteld. Deze actielijnen komen voort uit de Strategie Woonzorgopgave van de regio Gooi en Vechtstreek en komen overeen met de actielijnen uit de Woonzorgvisie. De actielijnen zijn:

1. Passend woningaanbod

2. Zorg en wonen verbonden

3. De inclusieve wijk

4. Samenwerking met partners en inwoners.

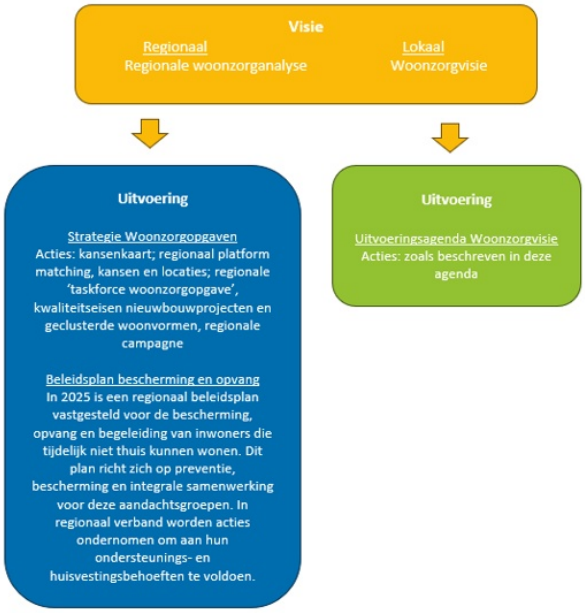
Deze uitvoeringsagenda vertaalt deze ambitie naar concrete acties.

1.1.1.3 Afbakening

In de regionale Strategie Woonzorgopgave regio Gooi en Vechtstreek en in de Woonzorgvisie Hilversum wordt gesproken over zowel ouderen met een (toekomstige) zorg of ondersteuningsbehoefte als aandachtsgroepen. Dit zijn samen de kwetsbare inwoners van Hilversum. Voor deze kwetsbare groep inwoners werken wij intensief samen met de regiogemeenten, maar leggen wij tevens expliciet onze eigen ambities en inzet vast. De aandachtsgroepen bewegen zich vaak over gemeentegrenzen heen en maken gebruik van voorzieningen die regionaal zijn georganiseerd. Dit geldt niet alleen voor mensen die gebruikmaken van beschermd wonen of maatschappelijke opvang, maar ook voor andere aandachtsgroepen zoals ouderen in de complexe psychiatrie of (tijdelijke) revalidatiezorg, jongeren die begeleid wonen nodig hebben, mensen met een verstandelijke of psychische beperking, arbeidsmigranten en (economisch) dak- of thuislozen. Omdat de vraag en benodigde ondersteuning de capaciteit van individuele gemeenten overstijgen, is een gezamenlijke, bovenlokale aanpak noodzakelijk. De woonzorgopgave voor aandachtsgroepen is daarom een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de gemeenten in de Gooi en Vechtstreek.

In de regio bestaan al diverse beleidskaders en worden verschillende acties ondernomen voor de huisvesting en ondersteuning van aandachtsgroepen. Daarom hebben we in deze uitvoeringsagenda vooral lokale acties voor ouderen opgenomen. Veel van deze acties dragen ook bij aan het welzijn van de andere aandachtsgroepen. Bovendien is een regionale aanpak voor de aandachtsgroepen noodzakelijk. Hilversum vindt het belangrijk dat de opgave evenwichtig over de regio wordt verdeeld en werkt daarom toe naar duidelijke regionale afspraken over het fair share-principe. In 2027 bepalen wij onze eigen inzet en brengen wij in beeld welke woonvormen en voorzieningen voor aandachtsgroepen passend zijn binnen de Hilversumse situatie. Op basis hiervan maken wij regionale afspraken over de ontwikkeling, spreiding en monitoring van woonzorgvoorzieningen voor aandachtsgroepen.

Een uitzondering zijn statushouders. Hoewel deze groep één van de aandachtsgroepen is, is het een lokale opgave die in samenwerking met het COA en VluchtelingenWerk wordt opgepakt. Deze aandachtsgroep is daarom geen onderdeel van de uitvoeringsagenda.

Harmonisatie

Naast de acties binnen deze vier actielijnen zijn er aanvullende acties die met name door de gemeenten moeten worden uitgevoerd. Dit betreft acties die noodzakelijk zijn vanwege de aanstaande fusie tussen gemeente Hilversum en gemeente Wijdemeren. Het gaat hierbij om het harmoniseren van beleid, processen en instrumenten die direct van invloed zijn op de uitvoering van de woonzorgvisie. Deze harmonisatie opgaven vallen buiten de uitvoeringsagenda, maar zijn wel essentieel voor een toekomstbestendige uitvoering. Waar het onder andere om gaat is terug te vinden in bijlage 2 (Bijlage 1 t/m 6).

Hoewel de acties tijdens het participatietraject met woningcorporaties, zorgaanbieders en collega's zijn opgehaald (zie 1.5), worden zij niet opgenomen in de uitvoeringsagenda van de woonzorgvisie. Dit komt

doordat deze acties primair betrekking hebben op de gemeentelijke fusie en niet direct op de inhoudelijke actielijnen van de woonzorgvisie.

1.1.1.4 Opgave

De ambitie om huisvesting, mét, waar nodig, passende zorg en ondersteuning voor ouderen (en aandachtsgroepen), in de gemeente Hilversum te verbeteren kent een kwantitatieve - aantal woningen - en kwalitatieve opgave - de nabije leefomgeving. De opgave kan gerealiseerd worden door creatieve oplossingen toe te passen bij de bestaande bouw en door toevoeging van nieuwbouw. In principe kan aan de opgave voor het totaal aan maatschappelijke aandachtsgroepen worden voldaan binnen het reguliere aanbod in de woningvoorraad. Echter is de opgave voor aandachtsgroepen momenteel niet volledig in beeld. Daarom is een gerichte analyse en koppeling via de ETHOS-telling (dak- en thuislozen) noodzakelijk om de omvang en aard van de opgave te bepalen regionaal. Daarnaast voeren we voor de overige aandachtsgroepen een lokale analyse uit.

De grootste uitdagingen in aantallen richt zich op de oudere doelgroep.

Lokale opgave huisvesting ouderen

Hilversum	Opgave (2023)	Totale plancapaciteit tot 2030 (2025)
Nultredenwoningen	925	2751
Geclusterde woonvormen ouderen	505	a. *80 (Olivier van Noortstraat) 65 (Larenseweg 30)
Woningen voor intensieve zorg (geclusterde verpleegzorgplaatsen)	130	69 (Sigarenfabriek, Hilverzorg)

Bronnen: regionale woonzorganalyse, april 2024 en woonmonitor 2025

Er zijn in Hilversum al mooie plekken waar ouderen kunnen wonen. Bijvoorbeeld het Lopes Dias, het Carolus, de Egelantier, St. Joseph en Liv inn. Dit zijn plekken waar gelijkvloers wordt gewoond, zorgvoorzieningen in de buurt zijn en ontmoeting volop mogelijk is. Daarnaast zijn er appartementencomplexen met alle comfort om zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen wonen. We beginnen dus niet bij nul, maar kunnen voortbouwen op wat er al is. In de komende jaren moeten in totaal 925 nultredenwoningen gebouwd worden. Alle nieuwe appartementencomplexen die gebouwd worden zijn gelijkvloers en bevatten een lift. Ze voldoen aan de eisen uit het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (BKL). Hiermee zijn alle appartementen die worden gebouwd, aan te merken als nultredenwoning.

In Hilversum zijn in 2023 en 2024 in totaal 338 appartementen opgeleverd. Daarnaast wordt in 2026 gebouwd aan de oude sigarenfabriek (69 appartementen) en Monnikenpark (158 sociale huur appartementen en 10 middenhuur appartementen). De totale plancapaciteit is tot 2030 nog bijna 2900 woningen erbij. Kansen liggen er ook in de bestaande stenen. In Hilversum hebben we veel grondgebonden eengezinswoningen en villa's. Deze woningen zijn niet altijd meer passend bij de leefsituatie van de bewoners. Bestaand vastgoed kan opgesplitst worden en aangepast aan de behoefte van onze oudere inwoners. Ook zijn mogelijkheden voor het optoppen van complexen.

Er zijn voldoende plannen waardoor de opgave voor nultredenwoningen wordt behaald. Een grotere uitdaging zit in het realiseren van geclusterde woonvormen. Bij een geclusterde woonvorm is sprake van nultredenwoningen met daarbij een ontmoetingsruimte in of nabij de woningen. Hoewel Hilversum in vergelijking met soortgelijke gemeenten tot 2040 behoefte heeft aan 3 aanvullende buurthuizen, is het bestaande netwerk van buurthuizen en wijkcentrum, aangevuld met bestaande buurtkamers bij enkele wooncomplexen – kwalitatief goed.

Voor woningen voor intensieve zorg hebben we de hulp van zorginstellingen nodig. Zij weten wat nodig is om deze woningen te bouwen.

Kwalitatief

Het toevoegen van voldoende (zelfstandige) woningen om ouderen te kunnen huisvesten is echter niet de enige opgave die er ligt. De vergrijzing en de landelijke ambitie dat ouderen zo lang mogelijk zelfstandig thuis kunnen wonen vragen ook iets van de leefomgeving. Zo is het belangrijk dat er onder andere voldoende gevarieerde voorzieningen in de nabije omgeving zijn (de pantoffelzone) en dat deze voorzieningen

veilig te bereiken zijn. De mogelijkheid tot ontmoeten en het behouden van een sociaal netwerk, draagt ook bij aan het langer zelfstandig thuis wonen. Dit alles vraagt onder andere iets van de inrichting van de openbare ruimte en de omgeving in brede zin: dus van buurthuis tot huisarts, van bushalte tot supermarkt en van bankjes tot stoeptegels. Tot slot is het belangrijk om factoren als voldoende groen en hittestress mee te nemen. Dit geldt natuurlijk niet alleen voor de doelgroep ouderen, maar ook voor andere inwoners van Hilversum.

Behoefte per wijk

De hele gemeente vergrijst. Per wijk zien we geen grote verschillen. In alle wijken wonen in 2040 meer dan 30% aan 65-plussers. Dit is te zien op de kaart in bijlage 3 (Bijlage 1 t/m 6). Maar elke wijk onderscheidt zich in type woningbouw, aanbod aan winkel- en zorgvoorzieningen, ontmoetingsplekken en draagkracht. Daarom vraagt elke wijk de komende jaren andere acties als het gaat om het passend wonen voor ouderen. Eén van de acties die we benoemen is het verder in kaart brengen van de behoefte en acties die per wijk nodig zijn. Zodat deze uiteindelijk opgenomen kunnen worden in omgevingsprogramma gebiedsagenda's.

Vooruitlopend hierop signaleren we dat sommige wijken niet kunnen wachten en waar we nu al aan de slag willen. Het gaat om de Hilversumse Meent en om wijk Oost. In de Hilversumse Meent is het aandeel 65-plussers nu al boven de 30%. Terwijl het aantal passende gelijkvloerse woningen (appartementen) 6% is van het aanbod aan woningen. Ouderen hebben in de Meent weinig mogelijkheden om langer zelfstandig thuis te wonen in de eigen wijk. In 2025 is daarom door de gemeenteraad voor de Meent een woonagenda vastgesteld. Deze woonagenda benoemt plannen met onder andere als doel: kansen creëren voor ouderen om in hun wijk te blijven wonen.

In Oost stijgt het aantal 65-plussers tussen 2026 en 2040 het meest. Uit de wijkprofielen blijkt dat in deze wijk ernstige eenzaamheid speelt, en er minder mensen een goede gezondheid ervaren. Bovendien blijkt uit de leidraad voor maatschappelijke voorzieningen dat het voorzieningenniveau in deze wijk niet voor alle voorzieningen op peil is. Zo is er onder meer een tekort aan ruimte voor diëtisten, fysiotherapie, huisartsen en psychologen/psychiatrie. Dit biedt kansen om beide opgave gezamenlijk op te pakken en daarmee het woonzorgaanbod in de wijk te verbeteren. Daarbij werken we niet alleen samen met zorg- en welzijnspartners, maar ook met zorgverzekeraars, die vanuit hun verantwoordelijkheid voor eerstelijnszorg en wijkverpleging een belangrijke rol spelen bij het realiseren van een passend zorgaanbod in de wijk. Daarom zetten we komende jaren in op het uitvoeren van acties uit deze uitvoeringsagenda in Oost.

1.1.1.5 Participatie

Deze uitvoeringsagenda is samen met onze samenwerkingspartners tot stand gekomen. Dit zijn de woningcorporaties De Alliantie, G&O en Dudok Wonen en de zorgaanbieders met vastgoed in Hilversum: Hilverzorg, Eemhart (voorheen Sherpa en Amerpoort), Amaris Zorgroep, Inovum, Habion en Woonzorg NL. Daarnaast heeft afstemming plaatsgevonden met diverse expertises binnen de gemeente. Zowel in het fysieke domein als in het sociaal domein. Onder andere wonen, planologie, parkeren, mobiliteit, openbare ruimte, WMO en wijkregisseurs zijn betrokken geweest bij de totstandkoming van deze agenda.

Na vaststelling van de uitvoeringsagenda gaan we bovendien nog in gesprek met o.a. Senver (Ouderenbond), Adviesraad Sociaal Domein, het Leger des Heils en Kwintes. Aandachtspunten die in deze gesprekken nog naar voren komen, worden meegenomen in de uitvoering van de uitvoeringsagenda.

1.1.1.6 Kaders

De uitvoeringsagenda van de in 2025 vastgestelde Woonzorgvisie staat niet op zichzelf maar verhoudt zich tot al eerder vastgestelde landelijke, regionale en lokale beleidskaders en -documenten op dit onderwerp. In de figuur ziet u een visualisatie van de landelijke, regionale en gemeentelijke beleidskader.

Meer informatie over de landelijke, regionale en lokale beleidskaders en -documenten is te vinden in de Woonzorgvisie Hilversum. In deze uitvoeringsagenda beperken we ons tot afbakening tussen de lokale (Hilversum) en de regionale beleidskaders en -documenten (regio Gooi- en Vechtstreek).

Regionaal

Regionale beleidsplan Bescherming en Opvang (2026-2030): Herstel de Verbinding

In de regio Gooi- en Vechtstreek werken regiogemeenten intensief samen binnen het sociaal domein en specifiek op het terrein van Bescherming en Opvang. Zij stemmen regionaal af om te komen tot een samenhangend en toekomstbestendig stelsel van ondersteuning. De samenwerking omvat onder meer:

5. gezamenlijke beleidsontwikkeling;

6. regionale inkoop en contractbeheer van voorzieningen;

7. domeinoverstijgende samenwerking tussen zorg;

8. veiligheid en wonen; en

9. de uitvoering van regionale programma's gericht op preventie, beschermd wonen, maatschappelijke opvang en integrale zorg- en veiligheidsaanpakken.

Door deze gezamenlijke inzet en het principe van fair share dragen alle gemeenten evenwichtig bij aan de huisvesting en ondersteuning van kwetsbare inwoners. In 2025 is er een beleidsplan opgesteld voor de bescherming, opvang en begeleiding van inwoners die dreigen maatschappelijk uit te vallen. Dit zijn de zogenaamde 'aandachtsgroepen'. In regionaal verband wordt actie ondernomen om te voldoen aan de behoeften aan woningen van deze aandachtsgroepen.

Lokaal

<u>Woonzorgvisie (2025-2030)</u>

In de Woonzorgvisie is een verbinding gemaakt tussen wonen en zorg. Hierin is de huidige en toekomstige behoefte aan woon- en ondersteuningsvoorzieningen in kaart gebracht voor zowel ouderen als aandachtsgroepen, zodat inwoners zo lang mogelijk zelfstandig en op een passende manier kunnen wonen.

<u>Volkshuisvestingsprogramma</u>

Op 1 juli is de Wet Versterking Regie Volkshuisvesting (Wvrv) in werking getreden Het wetsvoorstel wijzigt de Algemene wet bestuursrecht, de Huisvestingswet 2014, de Omgevingswet (inclusief Besluit bouwwerken leefomgeving) de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en de Woningwet waardoor het Rijk, de provincies en de gemeenten verschillende instrumenten krijgen om samen de regie op de volkshuisvesting

te herstellen. Het bijbehorende Besluit versterking regie volkshuisvesting (Bvrv) treedt naar verwachting in januari 2027 inwerking.

De Wvrv verplicht gemeenten tot het opstellen van een volkshuisvestingsprogramma. Hierin moet komen te staan hoeveel nieuwe woningen op welke plek worden gerealiseerd en voor welke doelgroepen. Belangrijk aspect hierbij is dat het uitgangspunt is dat 2/3 van alle nieuwe woningen betaalbaar wordt en dat tenminste 30% sociale huur wordt gerealiseerd. Woonvisies en woonzorgvisies worden onderdeel van het volkshuisvestingsprogramma. Dit geldt ook voor de woonzorgvisie gemeente Wijdemeren 2025-2030 en deze uitvoeringsagenda.

In de structuur vanuit de Omgevingsvisie Hilversum 2040 past het verplichte omgevingsprogramma Volkshuisvesting samen met de Uitvoeringsagenda als deelprogramma binnen het omgevingsprogramma 'Meedoen'. Het omgevingsprogramma 'Meedoen' is het algemene kader van de onderdelen van het sociaal domein in het fysieke domein (zie ook bijlage C van de Omgevingsvisie Hilversum 2040). Het omgevingsprogramma Meedoen sluit ook aan op de visie van het Sociale Domein 'Wij zijn Hilversum'.

Prestatieafspraken woningcorporaties en zorgaanbieders

Als gemeente maken wij vierjaarlijks afspraken met de Hilversumse woningcorporaties. In deze prestatieafspraken is vastgelegd hoe de gemeente Hilversum en de woningcorporaties Dudok Wonen, de Alliantie, G&O, Habion en WoonzorgNL samenwerken om het volkshuisvestingsbeleid van de gemeente Hilversum te realiseren. De huidige afspraken gelden tot en met 2027. Dit betekent dat het komende jaar nieuwe afspraken tot stand moeten komen. Door de fusie met de gemeente Wijdemeren wordt woningcorporatie Vecht & Omstreken ook betrokken bij de prestatieafspraken. De actiepunten uit deze uitvoeringsagenda vormen inbreng voor deze nieuwe prestatieafspraken. Het gaat daarbij niet alleen om het bouwen van woningen, maar ook het creëren van een sociale en gezonde leefomgeving. Daarnaast biedt het maken van nieuwe afspraken ook de kans om zorgaanbieders aan te haken. Ook met hen kunnen we het komende jaar in gesprek om, daar waar nodig, verdere acties te benoemen en vast te leggen.

Leidraad maatschappelijke voorzieningen

In december 2025 heeft het college de Hilversumse Leidraad Advieslijnen voor Maatschappelijke Voorzieningen (hierna: leidraad) vastgesteld. De leidraad biedt een overzicht van de huidige en toekomstige behoefte aan maatschappelijke voorzieningen, zoals zorg, onderwijs, sport, cultuur en ontmoetingsplekken. Op basis van data, beleidsdoelen en gebiedsgerichte analyses maakt de leidraad zichtbaar waar in Hilversum tekorten of kansen bestaan of in de toekomst kunnen ontstaan. Het document is opgesteld als vrijwillig programma onder de Omgevingswet en heeft geen juridisch bindende status. De leidraad fungeert als adviserend instrument dat feitelijke en beleidsmatige inzichten aanreikt voor beleidsontwikkeling, gebiedsagenda's en gesprekken over ruimtelijke initiatieven.

Met de publicatie maakt de gemeente deze informatie transparant en beschikbaar voor interne afdelingen en maatschappelijke partners. De leidraad sluit aan bij de koers van de Omgevingsvisie Hilversum 2040 en ondersteunt het college bij integrale afwegingen op het snijvlak van het sociale en ruimtelijke domein. Na de fusie met de gemeente Wijdemeren wordt de leidraad aangevuld met een passage voor het grondgebied van Wijdemeren, zodat het instrument voor het gehele nieuwe gemeentelijke gebied toepasbaar is.

De leidraad ondersteunt de uitvoering van de uitvoeringsagenda op verschillende manieren. Zo laat de leidraad zien waar de benodigde maatschappelijke voorzieningen ontbreken om inwoners langer zelfstandig thuis te laten wonen nu en in de toekomst. Deze informatie kan worden gebruikt bij de wijkgerichte uitwerking van de woonzorgopgave. Bij nieuwe ontwikkelingen kan de gemeente met behulp van de leidraad sturen op maatschappelijke voorzieningen die wenselijk zijn om de leefbaarheid en de kwaliteit van de woonomgeving op peil te houden. Dit biedt bovendien een objectieve onderbouwing voor het gesprek met ontwikkelaars.

Regionaal effect van lokale acties

Het Circusterrein wordt vanaf 2026 een belangrijke gemengd wonen locatie binnen de gemeente Hilversum. Het betreft een lokaal initiatief. Op deze locatie worden 379 tijdelijke woningen (minimaal 15 jaar) gerealiseerd voor een mix van doelgroepen, waaronder statushouders, spoedzoekers, mensen met cruciale beroepen, reguliere woningzoekenden, jongeren tot en met 27 jaar en uitstromers uit beschermd wonen

locaties en de maatschappelijke opvang. De bouw is gestart op 9 september 2025 en de oplevering wordt verwacht in november 2026.

Het Circusterrein wordt opgenomen in de uitvoeringsagenda vanwege de regionale impact op zowel de woningmarkt als het sociaal-maatschappelijke domein. Hoewel het project lokaal wordt ontwikkeld, vraagt de aanwezigheid van meerdere zorg- en begeleidingsdoelgroepen om structurele regionale afstemming met woningcorporaties, zorgaanbieders, welzijnsorganisaties en gemeenten binnen de Gooi- en Vechtstreek. Dit is noodzakelijk omdat de instroom en uitstroom van bewoners niet uitsluitend lokaal (lees: gemeente Hilversum) wordt bepaald.

Een belangrijk aandachtspunt is dat wanneer de woningen vrijkomen het onduidelijk is uit welke gemeente de nieuwe bewoners komen. Het is mogelijk dat een deel van deze doelgroep vanuit andere gemeenten in de regio wordt doorverwezen. Dit kan verschillende gevolgen hebben:

10. Verschuiving van capaciteit: instroom vanuit andere gemeenten kan extra druk zetten op lokale ondersteuningsstructuren, zoals ambulante begeleiding, buurtteams, overige Wmo-voorzieningen en participatie.

11. Regionale doorwerking op woonruimteverdeling: instroom van zorguitstromers uit andere gemeenten kan invloed hebben op de balans tussen lokale en regionale woningzoekenden.

12. Financiële en organisatorische afstemming: gemeenten moeten afspraken maken over verantwoordelijkheden, kostenverdeling en inzet van begeleiding.

Het Circusterrein is daarnaast een concreet voorbeeld dat aansluit bij de ambities uit de Woonzorgvisie: het realiseren van gemengde woonvormen waarin draagkrachtige bewoners en bewoners met een hulpvraag samenleven. Door het project als passage op te nemen in de uitvoeringsagenda van Hilversum wordt geborgd dat regionale effecten tijdig worden gesignaleerd en dat afspraken over toewijzing, begeleiding, zorginzet en monitoring structureel in regionaal verband worden gemaakt en onderhouden.

1.1.1.7 Rolverdeling

De woonzorgopgave is een opgave van de gemeente, woningcorporaties, zorgaanbieders en inwoners samen. Onder andere vergrijzing, tekorten op de arbeids- en woningmarkt en landelijke wetgeving hebben invloed op de woonzorgopgave. De gemeente kan deze factoren niet controleren, maar kan wel richting geven en randvoorwaarden scheppen om samenwerking te stimuleren. Zonder onze partners kunnen we de opgave echter niet realiseren.

Als gemeente kunnen we verschillende rollen aannemen (Omgevingsvisie 2040):

13. Supporter: de gemeente kan andere partijen ondersteunen door procedures te vereenvoudigen om te bouwen, mee te denken over passende plekken en drempels weg te nemen in de realisatie van de ambities.

14. Regisseur: door partijen samen te brengen, versnippering te voorkomen en initiatieven te verbinden aan gezamenlijke doelen.

15. Uitvoerend: volkshuisvestingsprogramma opstellen, huisvestingsverordening aanpassen, gezonde leefomgeving verzorgen.

16. Coproducent: door middelen beschikbaar te stellen voor pilots of subsidies zodat er samen opgetrokken kan worden om de ambities in deze agenda waar te maken en deze later structureel te borgen. Wmo. Stimuleren mantelzorg/vrijwilligers. Ook het creëren van een veilige en sociale leefomgeving valt hieronder: openbare ruimte, ontmoetingsruimten en inzet van welzijnsorganisaties (Versa Welzijn) en een signalerende functie.

Rol van de woningcorporaties:

17. Bouwen en verhuren van betaalbare woningen voor iedereen (inclusief ouderen en aandachtsgroepen)

18. Bijdragen aan een evenwichtige huisvesting van ouderen en aandachtsgroepen en het voorkomen van een concentratie van kwetsbaarheid in buurten en complexen

19. Waar mogelijk: geschikt maken van bestaande woningen

20. Doorstroming bevorderen naar een passende woning

21. Bouwen van nieuwe passende woonvormen

22. In samenwerking: ontmoetingsruimtes bouwen en beschikbaar stellen (rijkssubsidies)

23. Signalerende functie

24. Bijdragen aan van veilige en sociale leefomgeving

Rol van zorgaanbieders

25. Zorg leveren zowel thuis als in de zorgwoning

26. Eventueel: woningen verhuren

27. Gemeenten en woningcorporaties adviseren over de woonzorgbehoefte

28. Zorgindicaties

29. Bijdrage aan veilige en sociale leefomgeving

30. Creëren van zorgzame gemeenschappen door kennisdeling en scholing en stimuleren dat zorgdragers (mantelzorg/familie) en zorgvragers elkaar ondersteunen.

31. Signalerende functie

Rol van het zorgkantoor

32. Sturen op spreiding, wachtlijsten, zorgzwaarte

33. Sturen op de inzet van extramurale Wlz-zorg (VPT/MPT) door capaciteit te bepalen, aanbieders te contracteren en continuïteit en geschiktheid van zorg in geclusterde woonvormen te borgen

34. Het zorgkantoor vervult eveneens een financierende rol binnen de Wlz, onder meer voor VPT/MPT-inzet en de borging van passende langdurige zorg in geclusterde woonvormen. Zij worden ook betrokken bij afspraken over investeringen in welzijn, ontmoeting en gemeenschapsvorming wanneer deze raken aan de Wlz-opgave.

Rol van zorgverzekeraars

35. Inzichtelijk maken van zorggebruik, wijkverplegingstrends

36. Het bepalen van voorwaarden voor inzet in woonzorgconcepten en dit omzetten in een contractering

37. Eventueel nieuwe pilots en innovaties inbrengen

38. De zorgverzekeraar is tevens financierder van Zvw-gerelateerde zorg, preventie en lichte ondersteuning, en wordt daarom betrokken bij investeringsafspraken rond welzijn en ontmoeting

Rol van inwoners

39. Netwerk van informele zorg (mantelzorg/ familie/ vrijwilligers)

40. Dragende en vragende rol

41. Nadenken over woonvraag van de toekomst en daarin indien nodig actie ondernemen.

42. Eventueel: nieuwe initiatieven inbrengen

Voor ieder initiatief wordt in gezamenlijkheid en op transparante wijze vastgesteld welke partij welke rol vervult, waarbij expliciet wordt vastgelegd hoe verantwoordelijkheden, bevoegdheden en bijdragen van gemeente, woningcorporaties en zorgaanbieders zich tot elkaar verhouden, zodat de uitvoering consistent, doelgericht en in lijn met de gezamenlijke opgave kan plaatsvinden.

Hilversum: een passend thuis voor elke fase

Lopend over straat in 2040 zie je brede stoepen, tuinen met bloemen en parken met groen. Er zijn veel oudere mensen van verschillende culturele achtergronden. De vitaliteit verschilt sterk: waar sommigen nog volop actief en gezond zijn, ervaren anderen al gezondheidsklachten of fysieke beperkingen. Allemaal kunnen ze hun weg door de stad goed vinden doordat er genoeg bankjes zijn en moderne hulpmiddelen die rollators en scootmobielen hebben vervangen. Door nieuwe sociale woonconcepten waar oud en jong samen dicht bij de benodigde voorzieningen wonen en door de seniorvriendelijke buitenruimte is er veel ten goede veranderd. Veel ouderen zijn tot ver na hun pensionering nog actief. De ouderen die minder zelfredzaam zijn, kunnen terugvallen op hun zorgzame buurt. Mensen hebben veel oog voor elkaar en helpen elkaar waar dat nodig en mogelijk is. Bijna iedereen doet wel iets aan vrijwilligerswerk of mantelzorg en wijkcentra, buurtkamers en woonzorglocaties zijn fijne ontmoetingsplekken. Zo kunnen ouderen zo lang mogelijk zelf thuis wonen. Het is voor ouderen ook makkelijker geworden om hun zaakjes zo lang mogelijk zelf te regelen. Via handige apparaten heb je contact met vrienden en familie, kunnen er boodschappen en andere aankopen worden gedaan en kan er zorg worden verleend. Ouderen kiezen ook zelf hoe ze wonen: de één woont graag op zichzelf en de ander vindt het juist fijn om samen te wonen. Zo zijn er gemengde appartementencomplexen waar ouderen tussen gezinnen en jongeren wonen, maar ook kantoorpanden die zijn omgebouwd tot een woonvorm waar ouderen samen met vrienden of gelijkgestemden kunnen wonen. Ze hebben dan een eigen kamer en badkamer, maar delen de keuken en woonkamer. Ook zijn er ouderen die bij familie wonen in tijdelijke, kleine zorgwoningen in de tuin of kangoeroewoningen. Ten slotte zijn er nog verpleeghuizen waar mensen 24 uur per dag intensieve zorg krijgen wanneer dit thuis niet meer lukt. De gemeente, zorginstellingen, huisartsen, woningcorporaties, culturele instellingen en sportverenigingen hebben de handen ineengeslagen. Ze doen er alles aan om ouderen te helpen zo lang mogelijk vitaal te blijven.

1.1.2 Hoofdstuk 2 - Uitvoeringsagenda

1.1.2.1 Actielijn I - Passend woningaanbod

De gemeente Hilversum streeft naar een gevarieerd en toekomstbestendig woningaanbod met voldoende, passende en betaalbare woningen.

Regionale Kansenkaart Ouderenhuisvesting

De kansenkaart laat zien waar in de bestaande woningvoorraad, bestaande zorgcentra (voor ouderen) en in de (geplande) nieuwbouw kansen voor accommodatie van de woonzorgopgave liggen. Het gaat hier om nultredenwoningenen, geclusterd zelfstandige woningen en zorggeschikte woningen.

Doelstelling 1: We maken duidelijke afspraken bij nieuwbouwprojecten en gebiedsontwikkelingen, met oog voor de woonwensen en zorg- of ondersteuningsbehoeften van ouderen en andere aandachtsgroepen.

Kansenkaart

Actie	Toelichting	Planning	Resultaat
1. Selecteren van kansrijke woonzorglocaties.	Op basis van de kansenkaart ouderenhuisvesting en de regionale shortlist selecteren we twee locaties in Hilversum voor geclusterde woonvormen met woonconcept (wonen, welzijn, ontmoeting en zorg integraal) (één nieuwbouwlocatie en één locatie in de bestaande bouw).	Q4 2027	2 kansrijke locaties geselecteerd en opgenomen in prestatieafspraken.

2. Actualiseren kansenkaart ouderenhuisvesting.	We actualiseren jaarlijks met onze samenwerkingspartners de kansenkaart voor ouderenhuisvesting, inclusief geschikt corporatiebezit.	Jaarlijks	Jaarlijks actueel inzicht in kansen binnen de bestaande voorraad.
3. We analyseren per wijk welk type woningen nodig zijn. We combineren dit met de kansenkaart, wijkprofielen en de 'leidraad voor maatschappelijke voorzieningen'.	Zo creëren we zogenaamde pantoffelzones. We maken hierbij gebruik van de kennis en data van onze samenwerkingspartners (o.a. buurtvisies en portefeuillestrategie van de woningcorporaties).	2027	Input voor gebiedsagenda's en Volkshuisvestingsprogramma.
4. Uitwerken woonzorglocatie Hilversumse Meent.	We werken het stedenbouwkundig plan voor een woon-zorgcomplex in de Hilversumse Meent uit.	Q3 2027	Besluitvorming in de gemeenteraad over realisatie woonzorgcomplex.
5.Inventarisatie knelpunten betaalbaar en toekomstgericht bouwen.	Gemeente organiseert een bijeenkomst met woningcorporaties en ontwikkelaars om knelpunten en de rol van de gemeente om deze knelpunten weg te nemen te bespreken.	Jaarlijks	Afspraken die aan de prestatieafspraken kunnen worden toegevoegd.
6. Afspraken over betaalbare woonzorgconcepten.	We maken met corporaties en ontwikkelaars afspraken over de realisatie van betaalbare en geclusterde woonvormen 2027-2028.	2027	Woonzorgopgave opgenomen in nieuwe prestatieafspraken.
7. We voeren een lokale analyse op de woonzorgbehoefte van aandachtsgroepen uit.	We brengen in beeld welke voorzieningen reeds aanwezig zijn, en welke woonzorgvoorzieningen in de toekomst nodig zijn.	2027	De uitkomsten van deze lokale analyse worden zowel lokaal als regionaal meegenomen richting de andere gemeenten en woningcorporaties. Zo kunnen ze onderdeel worden van o.a. de vernieuwde prestatieafspraken, Huisvestingsverordening, het Volkshuisvestingsprogramma en Bescherming en Opvang.
8. Uit laten voeren van de ETHOS-telling	Om in kaart te brengen hoe groot de omvang van de groep dak- en thuislozen is.	2027	De uitkomsten van de ETHOS-telling vertalen we naar gerichte maatregelen voor de verschillende groepen dak- en thuisloze inwoners. Deze maatregelen worden onderdeel van o.a. de prestatieafspraken en de herziening van de Huisvestingsverordening.
Generiek bouwen			
9. Uitgangspunten vastleggen m.b.t. generiek en toekomstbestendig bouwen.	We leggen samen met zorgaanbieders en corporaties uitgangspunten voor toekomstbestendige woningbouw vast, zoals nultredenwoningen, rollatortoegankelijkheid en passende woninggroottes.	Q3 2027	Uitgangspunten bestuurlijk vastgesteld tussen de zorgaanbieders, corporaties en gemeente. Deze worden opgenomen in het Volkshuisvestingsprogramma en gebruikt in de advisering van de gemeentelijke woningbouwprojecten.
10. Structurele voortzetting interventiewoningen.	We beoordelen welke capaciteit nodig is om inwoners met een urgente en tijdelijke woonvraag passende huisvesting te kunnen bieden en we zoeken naar vervangende locaties.	2027	Besluitvorming over structurele voortzetting interventiewoningen + vervangende locaties in beeld.
11. Regionale sociale huurvoorraad op peil brengen.	Gezien de regionale woonzorgopgave voor aandachtsgroepen is het van cruciaal belang dat	2027	Bestuurlijk overleg tussen de wethouders Sociaal Domein en Wonen in de regio over de

	de sociale huurvoorraad in andere gemeenten ook op peil is. Dit agenderen we tijdens het regionale bestuurlijk overleg over de Fair Share.		spreiding van de aandachtsgroepen (fair share) en aandeel sociale huurwoningen.

Nieuwe woonzorginitiatieven

12. Woonzorg meenemen in nieuwe woningbouw- initiatieven.	We beoordelen nieuwe woonitiatieven aan de omgevingstafel op hun bijdrage aan de lokale woonzorgopgave voor ouderen en aandachtsgroepen en stemmen regionale opgaven regionaal af.	Doorlopend	Uniforme beoordeling van woonzorginitiatieven.
13. Faciliteren ouderinitiatieven voor (volwassen) kinderen met een beperking die niet zelfstandig kunnen wonen	Bij het beoordelen van woningbouwprojecten vragen we aandacht voor woonzorgbehoeftes inclusief ouderinitiatieven voor kinderen met een beperking.	Doorlopend	Woonzorgbehoefte beter op de agenda tijdens de planvormingsfase
14. We maken het vergunningenproces en projectenproces inzichtelijk voor onze samenwerkingspartners: maatwerkinitiatief, verkenningstafel, omgevingstafel, PUK, LOP, etc.	We informeren initiatiefnemers over procedures en mogelijkheden voor woonzorgontwikkelingen.	2027	Factsheet en informatiebijeenkomst.
15. We maken werkafspraken over de wijze waarop een initiatief integraal wordt afgewogen en beoordeeld op basis van het gedachtegoed van de Omgevingswet.	Dit doen we om een goede ruimtelijke afweging te kunnen maken tussen onder andere maatschappelijk, economie, wonen, zorg en parkeren.	2027-2028	Werkafspraken ter ondersteuning van het programma Meedoen.
16. Bij vernieuwing van de parkeernota worden nieuwe woonzorgvormen toegevoegd. Dit is een oplossing voor nieuwe situaties.	In de parkeernota is momenteel beperkte keus uit woonzorgvormen.	2027 of 2028	Vernieuwde parkeernota met nieuwe woonzorgvormen.
17. Bij initiatieven die bijdragen aan de woonzorgopgave passen we maatwerk voor parkeren toe.	Dit doen we op basis van de voorzieningen die worden aangeboden.	Doorlopend	Maatwerk voor parkeren bij initiatieven die bijdragen aan de woonzorgopgave.

Doelstelling 2: We streven naar een zo goed mogelijke benutting van de bestaande woningvoorraad.

Aanpassingen bestaand bezit

Actie	Toelichting	Planning	Resultaat
18. Evaluatie pilot splitsing aan de Spinozahof	We evalueren met De Alliantie deze pilot. De opzet van deze pilot is het splitsen van een grotere eengezinswoning voor één oudere beneden en één jongere werkend in de zorg in de bovenwoning.	2027	Evaluatie
19. We maken prestatieafspraken met de corporaties over 2 nieuwe locaties voor woningsplitsing.	We nemen de geleerde lessen uit de pilot van het Spinozahof en uit de evaluatie van de beleidsregels woningsplitsing en verkamering mee.	2027-2031	Prestatieafspraak
20. Kansrijke locaties voor splitsen en optoppen in beeld brengen.	Corporaties brengen geschikte complexen en locaties in beeld.	2027	Prestatieafspraak
21. Belemmeringen in regelgeving wegnemen.	We onderzoeken welke gemeentelijke regels woningsplitsing	2027-2028	RIB aan de raad met de uitkomsten van het onderzoek.

	en geclusterde woonvormen belemmeren en doen voorstellen voor aanpassingen.		
22.We maken een handleiding splitsen voor huurwoningen en koopwoningen.	De kansen van woningsplitsing willen we ook benutten in de particuliere sector.	2029	Handleiding voor splitsen van koop- en huurwoningen.
23. Verkennen kleinschalige woonvormen.	We onderzoeken kansen voor familiewoningen, tiny houses en andere kleinschalige toevoegingen in bestaand bezit.	2028	Inventarisatie en kansrijke locaties in beeld.
24.We vragen woningcorporaties te inventariseren of er bestaande kavels zijn kleine woningen in grote achtertuinen van woningcorporaties toegevoegd kunnen worden (familiewoningen/tiny houses)	Er zijn momenteel meerdere sociale huurwoningen met grote tuinen waar de huurder niet in staat is de tuin te onderhouden. Hier liggen kansen om tuinen in te korten en kleine woningen toe te voegen. Dit draagt bij aan de woningvoorraad en de openbare ruimte.	2027-2031	Prestatieafspraak

Doorstroming en toewijzing

25. We leren van de regionale pilot doorstroming.	We monitoren de regionale pilot doorstroming en benutten de uitkomsten bij het verder stimuleren van doorstroming naar passende woningen. Daarbij hebben we aandacht voor de bekendheid voor de pilot bij senioren.	2028	Evaluatie pilot.
26. We agenderen in regionaal verband bij de actualisatie van de regionale Huisvestingsverordening (HVV) de volgende onderwerpen: toewijzing op leeftijd ouderencomplexen, voorrang met buurtbinding en de urgentiecriteria.	We vragen aandacht voor de nieuwe aandachtsgroep economisch daklozen en agenderen toewijzing op leeftijd in ouderencomplexen. Zodat in woonzorgcomplexen niet automatisch enkel de alleroudsten – met de meeste wachttijd – maar een mix van draagkrachtigen en minderdraagkrachtigen kan ontstaan.	Vanaf Q3 2027. Vernieuwde HVV is per 1 januari 2028	Vernieuwde HVV met aangepaste urgentiecriteria.
27. Pilot seniorenmakelaar/ particuliere wooncoach.	We onderzoeken de meerwaarde van een seniorenmakelaar/ particuliere wooncoach. Voor woningeigenaren die willen doorstromen naar een meer passende woning of hun woning passend willen maken. Hierbij is aandacht voor de informatie aan ouderen over doorstroming, woningsplitsing en hospitaverhuur. Bovendien bezit deze persoon over een netwerk en heeft aanjagende rol.	2028	Pilot gestart en geëvalueerd
28. Versnellen proces briefadressen, zodat inwoners snellere aanspraak kunnen maken op passende woonzorgoplossingen kunnen krijgen.	Regionaal worden er afspraken gemaakt voor het versnellen van het proces rond briefadressen. Dit betekent het verkorten van doorlooptijden, het uniform toepassen van criteria en het sneller afhandelen van aanvragen zodat inwoners tijdig een veilig en rechtmatig briefadres krijgen.	Q4 2027	Er wordt een regionale handreiking opgesteld die door gemeenten gebruikt kan worden bij het vaststellen en verstrekken van een briefadres. Daarnaast worden er lokaal beleidsregels over het verstrekken van een briefadres opgesteld.

Doelstelling 3: We zorgen voor voldoende en makkelijk toegankelijke voorzieningen in de wijk.

Actie	Toelichting	Planning	Resultaat
29. Ontmoeting en ondersteuning dichtbij huis in kaart brengen.	We brengen per wijk in beeld hoe buurthuizen, buurtkamers en andere ontmoetingsplekken bijdragen aan ontmoeting en ondersteuning en waar deze plekken nog ontbreken.	2027	Overzicht per wijk van de ontmoetingsplekken.
30. We versterken de verbinding tussen buurthuizen en het buurtteams.	We verkennen hoe buurthuizen en wijkcentra vaker kunnen functioneren als toegangspunt voor informatie, ondersteuning en signalering in de wijk. Hierbij sluiten we aan bij de ontwikkelingen in het sociaal domein i.h.k.v. 'aan de slag met dienstverlening'.	2028	Afspraken met buurtteams en welzijnspartners.
31. We maken betere afspraken over scootmobielstallingen.	Gemeente en corporaties verbeteren de afstemming en afspraken rond scootmobielstallingen. In bijlage 6 staat de input die al is opgehaald tijdens de participatie.	2027	Heldere afspraken over scootmobielstalling.

1.1.2.2 Actielijn II - Zorg en wonen verbonden

Doelstelling 1: We verbinden wonen en zorg door te investeren in passende woonvormen.

Woonconcepten

Actie	Toelichting	Planning	Resultaat
32.a We initiëren het gesprek over het realiseren van geclusterde woonvormen.	We nemen het initiatief om samen met woningcorporaties en zorgaanbieders te werken aan de ontwikkeling van geclusterde woonvormen waar zorg, ondersteuning en ontmoeting dichtbij beschikbaar zijn. Hierbij benutten we voorbeelden als Lang Leven Thuisflats en Thuisplusflats. Bij ontmoeting kan ook gedacht worden aan natuurlijke ontmoetingsvormen zoals bredere galerijen met de mogelijkheid tot zitjes.	2027-2030	De partijen komen met concrete voorstellen voor een passend woonzorgconcept.
32.b We faciliteren het gesprek over het realiseren van geclusterde woonvormen met ontwikkelaars en particulieren.	Kansen voor geclusterde woonvormen liggen ook in de markt. We gaan het gesprek aan met ontwikkelaars en particulieren over de mogelijkheden die zij zien.	2027-2030	We nemen kansrijke initiatieven op in de kansenkaart.
33. We stimuleren nieuwe woonvormen.	We stimuleren woonvormen zoals hospitaverhuur, woningdelen en andere tussenvormen tussen zelfstandig wonen en intramurale zorg. Een mooi voorbeeld is Kamers met Aandacht.	2028	Drempels voor nieuwe woonvormen worden in kaart gebracht en waar mogelijk weggenomen.
34. We maken mantelzorgwoningen en familiewoningen mogelijk.	We onderzoeken kansen en belemmeringen voor mantelzorgwoningen en familiewoningen en vertalen de uitkomsten naar een lokale aanpak.	2028	Voorstel voor beleidsaanpassingen hieromtrent.

35.We onderzoeken welke mogelijkheden er binnen het huidige wet- en regelgevingskader bestaan om één zorgteam op één woonlocatie te organiseren.	Het is niet wenselijk dat op één woonzorglocatie meerdere aanbieders dezelfde ondersteuning leveren, omdat dit leidt tot extra afstemming, versnippering van verantwoordelijkheden en onnodige complexiteit in de dagelijkse zorg. Daarbij brengen we in kaart welke juridische, organisatorische en ruimtelijke voorwaarden dit vraagt, zodat we kunnen bepalen of en hoe deze werkwijze in Wijdemeren toepasbaar is.	2028	Geactualiseerde lokale beleidsregels.

Aanpassingen in huis

36. De gemeente faciliteert en stimuleert het toepassen van domotica en zorgtechnologie.	De inzet van domotica in de zorg ontwikkelt zicht snel. In regionaal verband volgen we deze innovaties. De gemeente sluit aan op de ontwikkelingen bij zorgaanbieders.	2027-2031	
37. We benutten collectieve woningaanpassingen beter.	We brengen herbruikbare Wmo-voorzieningen en collectieve woningaanpassingen in beeld en maken afspraken over behoud en inzet ervan.	2028	Afspraken opgenomen in prestatieafspraken 2028 en in samenwerkingsafspraken met de Wmo en corporaties.

Doelstelling 2: We stimuleren (kleinschalige) woonconcepten met zorg en ondersteuning dichtbij.

Actie	Toelichting	Planning	Resultaat
38. We onderzoeken hoe ontmoetingsruimten duurzaam onderdeel kunnen zijn van woonzorgconcepten: zowel binnen als buiten voor zowel bewoners als omwonenden.	In nieuwe geclusterde woonvormen en woonzorgcomplexen is een gezamenlijke ontmoetingsruimte een vereiste. We onderzoeken hoe ontmoetingsruimten binnen geclusterde woonvormen duurzaam kunnen worden georganiseerd, beheerd en gefinancierd. Samen met corporaties, ontwikkelaars en zorgaanbieders maken we hier afspraken over.	2028	Afspraken over financiering en beheer met corporaties en zorgaanbieders Nieuwe woonzorgconcepten beschikken over een passende ontmoetingsruimte voor bewoners en omwonenden, zowel binnen als buiten.

Doelstelling 3. We stimuleren en onderzoeken de mogelijkheden voor gemengd wonen projecten.

Actie	Toelichting	Planning	Resultaat
39. Gemengd wonen opnemen als uitgangspunt.	Bij nieuwe woonzorgconcepten onderzoeken we actief mogelijkheden voor een mix van bewonersgroepen en generaties.	2027	Gemengd wonen wordt beoordelingscriterium bij nieuwe initiatieven.
40. Onderzoek cultuurspecifieke woonvormen.	We onderzoeken of er behoefte bestaat aan cultuurspecifieke woonvormen voor ouderen en welke rol dit kan spelen binnen de woonzorgopgave.	2029	Behoefteonderzoek als input voor het Volks-huisvestingsprogramma.

1.1.2.3 Actielijn III - De inclusieve wijk

Door te investeren in sociale cohesie, laagdrempelige voorzieningen en plekken voor ontmoeting, bouwen we aan wijken waar iedereen zich welkom, veilig en gezien voelt.

Doelstelling 1: We investeren in een meer toegankelijke en gezonde leefomgeving.

Actie	Toelichting	Planning	Resultaat
41. We maken de openbare ruimte toegankelijker.	In het vernieuwde Handboek Openbare Ruimte nemen we richtlijnen op voor een leeftijdsvriendelijke en toegankelijke woonomgeving, zoals veilige looproutes, het verbeteren van de oversteekbaarheid van wegen, voldoende rustpunten, verlichting en dementievriendelijke inrichting.	2027	Woonzorgprincipes opgenomen in het Handboek Openbare Ruimte.
42. We dragen bij aan een gezonde leefomgeving.	Bij de uitvoering van het programma Groen besteden we extra aandacht aan verkoelende routes en het beperken van hittestress voor ouderen en andere inwoners.	Doorlopend	Woonzorgopgave meegenomen in uitvoeringsprogramma Groen.
43. Benutten van grote voor- en achtertuinen bij sociale huurwoningen.	Omzetten naar gemeenschappelijke tuinen. We signaleren dat steeds meer voortuinen verstenen, terwijl er ook een opgave ligt voor het voorkomen van hittestress en vergroening van wijken voor biodiversiteit en algemene gezondheid. Daarnaast heeft de gemeente een opgave voor het versterken van het energienet. De gedachte is dat hier opgave gecombineerd kunnen worden, zodat de buurt een prettige woonomgeving blijft.	2027 en 2028	Een pilot met voortuinen.
44. We dragen zorg voor een integraal ontwerp van leefomgeving.	Bij nieuwe woonzorginitiatieven betrekken we zowel de fysieke als de sociale leefomgeving. Hierbij besteden we aandacht aan toegankelijkheid van de openbare ruimte én aan het betrekken en informeren van omwonenden.	Doorlopend	Woonzorginitiatieven worden integraal beoordeeld.
45. We ondersteunen vervoersinitiatieven.	We ondersteunen vervoersinitiatieven zoals ANWB Automaatje, de BuurMobi en de Buurtrijder zodat inwoners voorzieningen, activiteiten en ontmoetingsplekken kunnen blijven bereiken.	Doorlopend	Ondersteuning en bekendheid van bestaande vervoersinitiatieven geborgd.

Doelstelling 2: We versterken de sociale basis en de zorgzame gemeenschappen.

Actie	Toelichting	Planning	Resultaat
46. We zetten in op het behouden en, waar nodig versterken, en het beter benutten van de bestaande ontmoetingsplekken (buurthuizen en wijkcentra).	Dit doen we door meer aandacht te vragen voor bestaande activiteiten, clubs en vrijwilligersnetwerken die zich in en rondom buurthuizen en wijkcentrum. Ook brengen we beter in beeld hoe we bibliotheken, woonzorglocaties, sportverenigingen hiervoor kunnen inzetten. Daarbij is maatwerk nodig. Niet elke wijk heeft hetzelfde nodig: ongelijke inzet voor gelijke kansen.	2029-2030	Document met mogelijkheden tot multifunctioneel gebruik van bestaande voorzieningen. Aandacht voor het behoud – en waar nodig versterken – van bestaande ontmoetingsplekken in de wijkagenda's.

47. We faciliteren kleinschalige ontmoetingsplekken als plekken voor informele zorg, ontmoeting, preventie en welzijn in de buurt.	We ondersteunen initiatieven van inwoners en welzijnsorganisaties voor kleinschalige ontmoetingsplekken, waar nodig, in de straat of buurt, bijvoorbeeld door deze te verbinden aan wijkbudgetten, buurtkamers of bestaande voorzieningen. Een mooi voorbeeld zijn buurtinitiatieven voor gezamenlijke moes- en pluktuinen.	Doorlopend	Ondersteuning van initiatieven die bijdragen aan ontmoeting en sociale cohesie.
48. We versterken bestaande informele netwerken.	We stimuleren samenwerking tussen inwoners, welzijnspartners, woningcorporaties, zorgaanbieders en buurtinitiatieven om ontmoeting, onderlinge ondersteuning en zorgzame gemeenschappen te versterken. In ontwikkeling zijn al: zorgzame buurten, Community Care, hechte wijkverbanden en samenwerking tussen formele en informele netwerken. We bouwen voort op deze ontwikkelingen. Voorbeeld: voorzorgcirkels.	Doorlopend	Samenwerking opgenomen in wijkgerichte aanpak en gebiedsagenda's
49. We zetten bestaande initiatieven tegen eenzaamheid voort.	We blijven uitvoering geven aan de uitvoeringsagenda Eenzaamheid en stimuleren initiatieven die inwoners ondersteunen om naar elkaar om te kijken, zoals voorzorgcirkels en lief en leedstraten.	Doorlopend	Versterking van informele ondersteuning in de wijk.

Doelstelling 3: We stimuleren inwoners om mee te doen, ieder op zijn eigen manier.

50. We realiseren een herstelvoorziening.	We ondersteunen de realisatie van een regionale Herstelvoorziening in Hilversum, waar mensen na een ontwrichtende gebeurtenis kunnen werken aan hun persoonlijk en maatschappelijk herstel.	2027/2028	Herstelvoorziening operationeel.
51. Pilot sociaal tuinieren opstellen	Pilot opstellen met verschillende ketenpartners om verschillende bewonersgroepen met elkaar te verbinden. Zo dragen ze gezamenlijk bij aan een gezondere leefomgeving en hun eigen gezondheid en zingeving.	2027	5 tuinen/gemeenschappelijk groen in Noordoost zijn met deze pilot aangepakt.

Mooi voorbeeld

Kinderen van Basisschool de Avonturijn in Hilversum hebben met Stichting Present 8 zwaaistenen bij eenzame ouderen geplaatst in een straal van 1,5km rondom de school. Naar school of op weg naar huis kunnen kinderen dan even zwaaien of stoppen om een praatje te maken.

Mooi voorbeeld

In de Hilversumse Meent wordt jaarlijks door vrijwilligers bij het wijkcentrum een Lang Leve Thuismarkt georganiseerd. Het doel van deze markt is om (oudere) wijkbewoners te informeren over langer (veilig) zelfstandig thuis wonen, hulp die je daarbij kunt krijgen (van zowel gemeente als andere organisaties) en alternatieven woonvormen.

1.1.2.4 Actielijn IV - Samenwerking met met partners inwoners

We streven regionaal en lokaal naar een samenwerking waarin formele en informele partners elkaar weten te vinden, gezamenlijke verantwoordelijkheden nemen en elkaar versterken.

Doelstelling 1: We versterken de samenwerking met inwoners en partners op het gebied van wonen, welzijn en zorg.

Actie	Toelichting	Planning	Resultaat
51. We zetten structurele samenwerking binnen woonzorg voort.	We zetten de samenwerking met woningcorporaties, zorgaanbieders, welzijnspartijen, ouderenorganisaties en inwoners voort door de werksessies rondom de kansenkaart en de uitvoeringsagenda structureel te organiseren. We maken afspraken over taken, verantwoordelijkheden en financiën.	Doorlopend	Werkgroepen per actielijn en gezamenlijke uitvoeringsafspraken. Jaarlijks overleg over voortgang.
52. Jaarlijks wijk- en dorpsplannen van de gemeente en gebiedsplannen van de corporaties naast elkaar leggen om tot een gezamenlijk actieplan te komen.	Om te zien welke woonzorgacties er in een wijk of dorp worden gedaan door de gemeente en de woningcorporatie.	Jaarlijks	Gezamenlijk actieplan per wijk en dorp.
53. Vervolg van voorrangsregeling voor cruciale beroepen met zorgaanbieders en woningcorporaties in de zorg door evaluatie en (eventueel) structurele borging.	Om de toenemende druk op de zorg en de arbeidstekorten tegen te gaan, evalueren we het effect van de voorrangsregeling op het behoud van zorgpersoneel in Hilversum en zetten we (afhankelijk van het resultaat) in op een structurele borging.	Vanaf Q3/4 2027	Evaluatie en besluitvorming over vervolg voorrangsregeling voor cruciale beroepen en eventuele borging in de vernieuwde Huisvestingsverordening die per 1 januari 2028 ingaat.
54.Samenwerkingsafspraken maken met zorgverzekeraar, zorgkantoor en zorgaanbieders over investeringen in welzijn, ontmoeting, gemeenschapsvorming en preventie, passend bij zowel de Zvw- als Wlz-opgave.	Deze investeringen dragen bij aan het uitstellen of voorkomen van zwaardere zorg. Dit vraagt om een gezamenlijke investeringsstrategie van gemeenten, het zorgkantoor, de zorgverzekeraar en zorgaanbieders.	2027	Samenwerkingsafspraken met zorgverzekeraar, zorgkantoor en zorgaanbieders.
55. Versterken van de inzet en betrokkenheid van inwoners, mantelzorgers en informele netwerken binnen woon-, welzijn- en zorginitiatieven.	We betrekken inwoners, mantelzorgers en informele netwerken actiever bij woon-, welzijn- en zorginitiatieven. Door hun kennis, nabijheid en betrokkenheid beter te benutten, versterken we de samenredzaamheid in wijken en vergroten we de aansluiting van voorzieningen op de dagelijkse leefwereld van inwoners.	2027	

Doelstelling 2: We leren van elkaar en van inspirerende voorbeelden uit het land.

Actie	Toelichting	Planning	Resultaat
56. We doen aan kennisdelen en benutten praktijkvoorbeelden	Tijdens de woonzorg-overleggen brengen partners praktijkervaringen en inspirerende voorbeelden in om de uitvoering van de woonzorgopgave te versterken	Doorlopend	Kennisdeling structureel onderdeel van de samenwerking

Doelstelling 3: We maken heldere afspraken over rollen, taken en verantwoordelijkheden binnen de samenwerking.

Actie	Toelichting	Planning	Resultaat
57. We leggen woonzorgafspraken vast.	We leggen afspraken over rollen, verantwoordelijkheden, monitoring en inzet van partners vast in prestatieafspraken, uitvoeringsafspraken en regionale samenwerkingsafspraken	2028	Duidelijke governance en vastgelegde verantwoordelijkheden.
58. We bepalen de Hilversumse inzet m.b.t. het fair share principe.	Hilversum bepaalt haar inzet binnen het regionale fair share-principe voor aandachtsgroepen. Op basis van een lokale analyse bepalen wij welke bijdrage Hilversum wil leveren aan de regionale woonzorgopgave voor aandachtsgroepen en welke woonvormen en voorzieningen wij in Hilversum willen realiseren. Omdat dit een regionale opgave is, vindt afstemming met de regiogemeenten en partners noodzakelijkerwijs plaats.	2027	Document met de Hilversumse inzet als basis voor regionale afspraken over spreiding van voorzieningen en woonvormen voor aandachtsgroepen.

1.1.3 Hoofdstuk 3 - Uitvoering, financiën en monitoring

1.1.3.1 Uitvoering

De uitvoering van de acties zoals deze in hoofdstuk 1.1.2 zijn omschreven vraagt samenwerking tussen veel verschillende teams en vakspecialisten – zowel intern als extern. Om de uitvoering goed te kunnen coördineren vindt er een samenwerking plaats tussen een beleidsmedewerker Wonen (0,5fte) en een beleidsmedewerker van het sociaal domein (0,5 fte). Deze beleidsmedewerkers hebben een verbindende rol tussen het sociaal en fysiek domein en de externe partners.

In Q1 van 2027 wordt door deze beleidsmedewerkers een bijeenkomst georganiseerd om met de externe partners - zoals in hoofdstuk 1.1.1 omschreven - de uitkomsten van de uitvoeringsagenda te bespreken. Tijdens deze sessie worden werkgroepen gevormd. Acties worden zoveel mogelijk verder uitgewerkt of opgepakt in de lijn of bij natuurlijke momenten. Zoals bij het opstellen van nieuwe prestatieafspraken en de actualisatie van de regionale huisvestingsverordening. De acties die niet in deze natuurlijke momenten kunnen worden opgepakt of geagendeerd door de gemeente, zullen in de werkgroepen worden belegd die gecoördineerd worden door de betrokken beleidsadviseurs van het sociaal en fysiek domein.

1.1.3.2 Financiën

Voor de uitvoering van de acties is financiering nodig. Bij een groot aantal van de acties volstaat de inzet van bestaande gemeentelijke capaciteit. In enkele gevallen is er budget nodig om tot uitvoering te komen. We maken gebruik van bestaand incidenteel budget. Voor het volkhuisvestingsprogramma ontvangen we van het Rijk €207.000,-. Aangezien de Woonzorgvisie én de uitvoeringsagenda onderdeel worden van dit volkshuisvestingsprogramma, zetten we €60.000,- van dit budget in voor de uitvoering van de actiepunten uit de uitvoeringsagenda. Per actielijn reserveren we €15.000,-. De werkgroepen maken een voorstel waar het budget aan besteed wordt. Financiering voor concrete projecten zoals nieuwbouw, ontmoetingsruimte of inrichting van de openbare ruimte wordt separaat aangevraagd.

Bij de uitvoering wordt nadrukkelijk gekeken naar mogelijkheden om externe middelen aan te wenden, zoals via het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), het Integraal Zorgakkoord (IZA), Rijksubsidies voor ouderenwoningen en ontmoetingsruimtes en provinciale programma's. De gemeente zal actief monitoren waar kansen liggen om aanvullende middelen in te zetten op thema's als welzijn, ontmoeting en leefomgeving.

Daarnaast vragen we onze samenwerkingspartners ieder voor zich om bij te dragen aan de kosten. Iedereen is verantwoordelijk voor zijn eigen (deel)projecten, de bijbehorende financieringsbronnen (subsidies en stimuleringsregelingen) en de benodigde capaciteit.

NB: Investeringen in ontmoeting, welzijn, preventie zijn niet enkel een kostenpost voor de gemeente maar juist investeringen die de uiteindelijke maatschappelijke kosten – die grotendeels voor de rekening van de gemeente zullen komen – zullen verlagen.

1.1.3.3 Monitoring

Zoals al eerder benoemd zal deze uitvoeringsagenda onderdeel worden van het nog op te stellen Volkhuisvestingsprogramma. De rapportage over de voortgang wordt opgenomen in de monitoring van het volkshuisvestingsprogramma. Tot die tijd is de monitoring onderdeel van de woonmonitor. De woonmonitor wordt jaarlijks in oktober uitgebracht.

Bijlage I Overzicht Informatieobjecten

Hilversumse Meent	/join/id/regdata/gm0402/2026/b0d09b599fb2409d8509216516f98922/nld@2026-11-19;07470003
wijk Oost	/join/id/regdata/gm0402/2026/aac3fed87a774ddfbb24124620b792cf/nld@2026-11-19;07470003

Bijlage II Overzicht Documentenbijlagen

Bijlage 1 t/m 6	/join/id/regdata/gm0402/2026/ed0ee07987f64d04820973526cca9693/nld@2026-11-19;07470003

Bijlage III Begrippenlijst

plancapaciteit	Plancapaciteit is onze beste indicatie van de omvang van de woningbouwplannen die er op een bepaald moment zijn. Dit zijn zowel plannen waarvoor al een omgevingsplan is vastgesteld en/of vergunningen voor zijn verleend als plannen die nog in voorbereiding zijn.
intensieve zorg	Intensieve zorg is een overkoepelende term voor gespecialiseerde, intensieve behandeling en begeleiding. Dit is vaak langdurige zorg – volgens de wet langdurige zorg - wat inhoudt dat kwetsbare personen niet meer zelfstandig kunnen wonen en onder permanente toezicht staan en continue zorg krijgen.
dubbele vergrijzing	Bij dubbele vergrijzing neemt niet alleen het aantal ouderen toe (vergrijzing), maar ook de gemiddelde leeftijd van de ouderen zelf stijgt. Binnen de groep ouderen groeit in deze situatie vooral de groep 'oude ouderen', de 75-plussers.
extramuralisering van de zorg	Extramuralisering in de zorg verwijst naar de verschuiving van zorg van institutionele instellingen naar de thuisomgeving. Het betekent dat mensen die zorg nodig hebben, zoveel mogelijk zelfstandig thuis kunnen blijven wonen en de zorg daar ontvangen, in plaats van op te nemen in een ziekenhuis, verpleeghuis of andere instelling.
nultredenwoningen	Nultredenwoningen zijn reguliere woningen die zowel intern als extern toegankelijk zijn. Dit houdt in dat je de woningen kan bereiken zonder trap te lopen (extern toegankelijk) en dat keuken, badkamer, toilet en minimaal één slaapkamer zonder trappen te bereiken zijn (intern toegankelijk).
geclusterde woonvormen	Woningen die (bij nieuwbouw) nultreden zijn of (bij bestaande bouw) toegankelijk voor mensen die niet kunnen traplopen, die in een cluster van minimaal 12 wooneenheden liggen, met een inpandige of aanpandige ontmoetingsruimte, en die voor minimaal 50% bestemd zijn voor of bewoond worden door 55-plussers. Typische voorbeelden zijn hofjeswoningen, serviceflats en seniorenflats.
zorggeschikte woningen	Zorggeschikte woningen zijn zelfstandige, rolstoel- of rollatorgeschikte nultredenwoningen die onderdeel zijn van een geclusterde woonvorm. Deze woningen zijn geschikt om intensieve zorg (zoals Wlz-zorg) in de thuissituatie te kunnen leveren. Woningen die vallen onder de categorie Bouw Advies Toegankelijkheid (BAT) 3 of 4 en Woonkeur 6 vallen binnen deze definitie. Deze woningen worden door zorgaanbieders gerealiseerd. De woningcorporaties realiseren PMC 15 en 16 woningen – en specialistische corporaties ook PMC 19 en 20 woningen - voor senioren. Deze woningen zijn in bijna alle gevallen ook geschikt om zorg aan huis te ontvangen.
gemengd wonen	Gemengd wonen gaat over woonprojecten waarbinnen verschillende groepen mensen doelbewust en in een georganiseerd verband samenwonen, contact onderhouden en soms ook gezamenlijk activiteiten ondernemen. Vaak gaat het om een mix van mensen met en zonder een hulpvraag. Vooraf kan worden afgesproken dat de mensen zonder hulpvraag actief betrokken zijn bij de mensen met een hulpvraag. Dit wordt vastgelegd en gefaciliteerd.
kansenkaart	Zowel voor de gemeente Hilversum als de gemeente Wijdemeren zijn in samenwerking met de woningcorporaties en zorginstellingen kansenkaarten gemaakt om in kaart te brengen waar momenteel al woonzorgaanbod is, waar ontmoetingsplekken zijn en waar nog kansen zijn.
woningsplitsen/ woningdelen	Er zijn verschillende manieren om met meerdere huishoudens in één grotere woning te wonen. Bij woningsplitsing wordt één grote woning verbouwd naar 2 kleinere zelfstandige wooneenheden met een eigen adres. Bij woningdelen is dit niet het geval, maar wordt een ingang en soms ook voorzieningen gedeeld. Denk bijvoorbeeld aan hospitaverhuur of concepten waar ouderen en jongeren samenwonen.

doorstroming	Doorstroming op de huizenmarkt houdt in dat doordat een huurder of woningeigenaar verhuist, er een verhuistrein kan ontstaan doordat er een nieuwe woning vrijkomt. Door woningen te bouwen voor ouderen (aan het einde van de doorstroomketen) of hen te prikkelen om door te stromen (beperkte huurverhoging, verhuisbijdrage of voorrang), komen er ook woningen voor gezinnen en uiteindelijk starters (aan het einde van de doorstroomketen) vrij.
domotica	Slimme technologische toepassingen in en om de woning om ouderen (of andere zorgbehoevenden) zo lang mogelijk zelfstandig thuis te kunnen laten wonen. Denk aan persoonsalarmering, een slimme medicijndispenser of leefstijlmonitoring.
Lokale binding	In Hilversum kan voorrang worden gegeven op een sociale huurwoning aan senioren op basis van een lokale binding. Zo wordt de doorstroming bevordert en kunnen ouderen in hun eigen omgeving blijven wonen.
pantoffelzone	De pantoffelzone wordt gebruikt om de directe leefomgeving aan te duiden – een straal van ongeveer 500 meter. Dit is de omgeving waar je op je pantoffels – lopend, met de rollator of scootmobiel – gemakkelijk kan komen. Voor ouderen is het van belang dat zij in hun pantoffelzone de essentiële voorzieningen zoals winkels, zorginstellingen, en ontmoetingsplekken hebben.
economische dakloze	Mensen die geen vaste woon- of verblijfplaats hebben door een gebrek aan betaalbare woningruimte of financiële tegenslagen zoals schulden of baanverlies, maar die geen zware psychische of verslavingsproblemen hebben. Vaak hebben zij nog gewoon werk.